

Predmet

Text

Okresný úrad Detva -5-	
- 2. 01. 2026	
Ciela zaznamu: 0000001/2026	Ciela spravy: 01-DT-DSZP-3030/mn 120
Prílohy:	Vydavne: MAR

Združenie domových samospráv týmto podľa v písomnej/autorizovanej podobe dopĺňa podania urobené v elektronickej podobe (mailová komunikácia uvedená v prílohe) a to doložením týchto podaní autorizovaných kvalifikovanou elektronickou pečaťou podľa zákona o e-governmente č.305/2013 Z.z.; čím je v zmysle §40 ods.4 Občianskeho zákonníka zachovaná ich písomná forma; podľa §23 zákona o e-governmente je týmto preukázaná autorizácia elektronickej komunikácie ako aj oprávnenie konať v mene právnickej osoby.

Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame v zmysle §25a Správneho poriadku a §17 ods.1 zákona o e-governmente doručovať výhradne len do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme poštou nedoručovať.

S pozdravom,

—

Združenie domových samospráv
Marcel Slávik, predseda
sídlo: Rovnianska 14 | P.O.BOX 218 | 851 02
Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravysamov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com

Od: eia@samospravdomov.org
Odoslané: streda 31. decembra 2025 21:25
Komu: oszp.DT@minv.sk
Predmet: RE: OU-DT-OSZP-2025/000200-052 (EIA: Bytové domy - Stožok)
Prílohy: zavazne-stanovisko-zo-zistovacieho-konania-z-noveho-prejednania-zameru-navrhovanej-cinnosti-pdf.pdf

Doplnenie odvolania voči rozhodnutiu zo zisťovacieho konania č. OU-DT-OSZP-2025/000200-052

A. Právna nezrozumiteľnosť napadnutého rozhodnutia.

- 1) V čom spočíva nezrozumiteľnosť a nepreskúmateľnosť? V tom, že doteraz nevieme, či úrad rozhodol na základe stanovísk dotknutých orgánov a kritérií zo zisťovacieho konania (§29 ods.7 aktuálneho znenia zákona o EIA) alebo na základe komplexného zhodnotenia vplyvov (výklad Smernice o EIA v kontexte posledných rozhodnutí Súdneho dvora EÚ č. C-41/2024 a č.461/2024).

Napadnuté rozhodnutie je tak právne nezrozumiteľné. Podľa definície zrozumiteľnosti:

nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov ide okrem iného aj vtedy, ak sa orgán verejnej správy riadne nevysporiada so všetkými námietkami účastníkov konania, prípadne svoje rozhodnutie neodôvodní. Rozhodnutie orgánu verejnej správy je nepreskúmateľné a treba ho zrušiť aj vtedy, ak orgán verejnej správy svoje rozhodnutie neodôvodnil vôbec, hoci dôvody jeho rozhodnutia možno vyvodiť z obsahu administratívneho spisu. Skutočnosť, že rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal, nepostačuje, lebo rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania, najmä ak sa ním účastníkovi ukladá konkrétna povinnosť
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4So226/04 zverejnený v Zbierke NS SR pod R 33/06)

Právne záverečné vyhodnotenie úradu je nezrozumiteľné – nie je totiž zrejmé, či rozhodnutie bolo prijaté na základe celkového vyhodnotenia projektu len na základe informácií od navrhovateľa (čo je v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ postačujúce v zmysle Smernice o EIA) a o čom svedčí celkové poňatie konceptu rozhodnutia; alebo na základe konkrétnych kritérií zisťovacieho konania ako vyžaduje súbeh noriem §29 ods.7 a ods.17 aktuálneho znenia zákona o EIA.

Výsledkom je, že napadnuté rozhodnutie síce svojim obsahom je v súlade s cieľmi screeningu (predbežného prerokovania projektu) podľa Smernice o EIA ale nie je v súlade s vnútroštátnou úpravou procesu zisťovacieho konania v zmysle už aj doslovného jazykového výkladu noriem §29 zákona o EIA práve preto, že nie je zrejmé, ktoré konkrétne kritériá boli tými rozhodujúcimi pre vyslovenie záveru environmentálnej prijateľnosti hoci norma §29 ods.17 aktuálneho znenia zákona o EIA vyžaduje už podľa jazykového výkladu odkaz na konkrétne kritériá, ktoré boli pri rozhodnutí kľúčové a rozhodujúce.

Čo sa týka stanovísk dotknutých orgánov, tu platí názor súdnych autorít ako sudcovskej normotvorby (právo ius):

- *ak niektorý z dotknutých orgánov špecializovanej štátnej správy nenamietal voči záverom štúdie alebo odborného posudku, neznamena to bez ďalšieho, že štúdia alebo posudok netrpia nedostatkami, ktoré by mal žalovaný prehliadať, resp. ktoré by nemal právo a zároveň povinnosť podriaďiť voľnému hodnoteniu dôkazov*
- *kompletná zbierka súhlasných vyjadrení dotknutých orgánov ešte neznamena automatický právny nárok žiadateľa na to, aby sa navrhovaná činnosť neposudzovala podľa zákona EIA. Takéto vnímanie by odsúvalo prvostupňový orgán a žalovaného do pozícií štatistov, ktorých úlohou by bolo v zisťovacom konaní len zozbierať stanoviská oslovených a dotknutých orgánov a subjektov a oznámiť výsledok, kto je za a kto proti a podľa toho vydať rozhodnutie podľa § 29 ods. 2 a 11 zákona EIA. Správny orgán musí pri rozhodovaní vychádzať z úplného a presného poznania veci*
- *To znamená, že aj v prípade, že všetky písomné stanoviská podľa § 23 ods. 4 zákona EIA v znení účinnom v rozhodnej dobe boli súhlasné, nevznikla žalovanému povinnosť rozhodnúť v tom zmysle, že sťažovateľom*

navrhovaná činnosť nebude predmetom posudzovania podľa zákona EIA. Aj kasačný súd zdôrazňuje, že príslušný orgán bol povinný s odkazom na §32 ods.1 správneho poriadku presne a úplne zistiť skutočný stav vecí, pričom je zrejmé, že vzhľadom na kritériá vymedzené v prílohe č. 10 zákona EIA a doručené písomné stanoviská bol povinný posudzovať vec komplexne. Presne takéto komplexné posúdenie vecí vyplýva aj z rozhodnutia žalovaného, ktorý svoju správnu úvahu o potrebe posúdenia navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvov na životné prostredie podľa zákona EIA aj náležite odôvodnil.

(Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp.zn. 1Svk/41/2023 konvalidujúci rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 11S/84/2021-365)

Kombinácia absencie odkazov na konkrétne kritériá zisťovacieho konania a rozhodnutia založeného práve na tom, že žiaden z dotknutých orgánov nepožadoval ďalšie posudzovanie znamená, že hoci je rozhodnutie prijateľné z hľadiska Smernice o EIA, je neprijateľné z hľadiska vnútroštátnej právnej úpravy. Vychádzajúc z názoru Súdneho dvora Európskej únie č. C-137/14, ak vnútroštátna úprava je prísnejšia ako Smernica o EIA, tak práva verejnosti sú chránené v rozsahu Smernice o EIA aj v tomto rozšírenom rozsahu a nielen v rozsahu Smernice o EIA.

- 2) Prečo je to stále problém? Podľa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie č. C-137/14 a č. C-243/15 je nutné umožniť široký prístup zainteresovanej verejnosti k spravodlivosti tak, aby podmienky prístupu neboli príliš obštruktívne, pričom prílišná obštruktivnosť spočíva aj v: • ak sa vyžaduje minimálny počet členov environmentálnej organizácie podávajúcej žalobu v zmysle Smernice o EIA, • ak sa vyžaduje naviazanie práva na prístup k spravodlivosti na porušenie subjektívneho práva environmentálnej organizácie • ak sa vyžaduje na oprávnenosť žaloby namietanie žalobných bodov v samotnom administratívnom konaní.

Európska komisia vedie proti Slovensku infringement INFR(2019)2223 a to od roku 2019 – celý vývoj Slovenska v tejto oblasti bol jedným z kľúčových a najviac vplyvných aplikačných pokusov.

Právny aj spoločenský vývoj na Slovensku preukázal, že napriek lobistickým a politickým záujmom niektorých biznisových a politických skupín je na Slovensku záujem na zvýšenej ochrane životného prostredia tak, aby materiálne zisťovanie vplyvov na životné prostredie bolo dôsledné a reálne. Súčasne sa potvrdilo, že je záujem, aby administratívne procesy pre úrady neboli príliš komplikované a zväzujúce; to však potom znamená, že sa do popredia kladú nároky na dôslednejšiu znalosť práva najmä z materiálneho hľadiska.

Spoločenský a právny vývoj na Slovensku preukázal, že napriek tomu že zainteresovaná verejnosť a jej členovia vrátane reprezentatívnych (akým je pre agendu EIA práve Združenie domových samospráv) nevykonáva svoju činnosť v rozpore s právom a ani nevykonáva svoju legitímnu činnosť nelegitímnym spôsobom (v prípade ZDS to preukazujú uznesenia vyšetrovateľa č. ČVS: ORP-321/1-VYS-B1/2021 a č. ČVS: ORP-692/3-VYS-B1-2021 ako aj závery konania MV SR o rozpustení ZDS č. SVS-OVS3-2021/008340, ktoré sú záväzné ako pre správny súd podľa §131 SSP, tak aj pre správny orgán podľa §40 ods.2 správneho poriadku) – tak administratívne úrady ako aj správne súdy kladú príliš obštruktívne požiadavky na priznanie účinného a reálneho prístupu zainteresovanej verejnosti k spravodlivosti vo veciach životného prostredia.

ZDS sa týmto odvolaním domáha, aby odvolací úrad rozhodol v súlade so Smernicou o EIA tak, ako bola záväzne vyložená rozsudkami Súdneho dvora EÚ č. C-263/08, č. C-115/09, č. C-240/09, č. C-416/10, č. C-244/12, č. C-461/13, č. C-137-14, č. C-461/14, č. C-243/15, č. C-463/20, č. C-41/24 a č. C-461/24; t.j. aby dôvodnosť odvolania odvodzoval aj od týchto rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie, a od spôsobu akým v týchto rozsudkoch Súdny dvor EÚ záväzným spôsobom vyložil Smernicu o EIA.

B. Šablónovité vyjadrenia dotknutých orgánov ako právny základ nezákonnosti napadnutých rozhodnutí

- 3) Trváme na námietke plagiatárskeho a formulárového rozhodnutia (ako sme uvádzali v pôvodnom odvolaní), ktoré spôsobuje jeho právnu nezrozumiteľnosť (ako sme upresnili a vysvetlili v tomto odvolaní) nakoľko celá časť nového rozhodnutia počnúc textom „Súčasný stav využívania územia“ na str. 25 nového rozhodnutia je doslovným prepisom časti zámeru.

Netýka sa to len noriem zákona o EIA ale aj ďalších právnych predpisov, ktoré sa zaoberajú životným prostredím ale aj osobitných predpisov, ktorými sa riadia vyhradené subjekty posudzovania (dotknuté orgány). Dotknuté orgány doručili viacero stanovísk, ktorých obsah odkazoval na normy osobitných zákonov a príslušný orgán

postupoval nesprávne ak ich chápal ako „súhlasné“ lebo v skutočnosti boli „podmienečne súhlasné“ – a to v tom zmysle že ak sa záujmy životného prostredia podľa naznačených noriem osobitných zákonov potvrdia, tak projekt je environmentálne prijateľný, ale samotný dotknutý orgán v tomto smere neprinášal žiadne skutkové zistenia ani právne závery a preto ich mal vykonať príslušný orgán. Avšak príslušný orgán sa už týmito oblasťami zaoberal a tak porušil normu §2 písm.e zákona o EIA, keďže nevykonával dostatočné skutkové zisťovanie na potvrdenie podmienečného súhlasu vysloveného dotknutým orgánom. Ak sa príslušný orgán domnieval, že odpovede mali priniesť dotknuté orgány, mal ich v zmysle §29 ods.9 zákona o EIA vyzvať na doplňujúce vyjadrenie k vplyvom na životné prostredie, aby skutkové zistenia boli reálne a skutočné.

- 1) Napadnuté rozhodnutie je štruktúrované a jeho obsah je formulovaný napriek derogácii správneho poriadku spôsobom, aký predpokladá §47 správneho poriadku. Dotknuté orgány sa tak nedokázali oslobodiť od vplyvu vnútroštátneho všeobecného procesného právneho predpisu, čo má zásadný vplyv na jeho kvalitu a to aj po právnej stránke.

V prvom rade je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné a nezrozumiteľné bez toho, aby adresát či jeho čitateľ nekonfrontoval jeho obsah s podkladmi rozhodnutia; nie je zrejmé, ktoré časti rozhodnutia sú voľnou úvahou úradu, ktoré sú skutkovými zisteniami úradu a ktoré sú právnym vyhodnotením vo veci samej. Samotné stanoviská dotknutých orgánov sú šablónovité bez skutkovej súvzťažnosti k posudzovanému projektu a obmedzujú sa na parafrázu zákonných požiadavok. Takto štruktúrovaný obsah rozhodnutia a jeho podkladov zakladá jeho nepreskúmateľnosť podľa jej definície právom iuris:

nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov ide okrem iného aj vtedy, ak sa orgán verejnej správy riadne nevysporiada so všetkými námietkami účastníkov konania, prípadne svoje rozhodnutie neodôvodní.

Rozhodnutie orgánu verejnej správy je nepreskúmateľné a treba ho zrušiť aj vtedy, ak orgán verejnej správy svoje rozhodnutie neodôvodnil vôbec, hoci dôvody jeho rozhodnutia možno vyvodiť z obsahu administratívneho spisu. Skutočnosť, že rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal, nepostačuje, lebo rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania, najmä ak sa ním účastníkovi ukladá konkrétna povinnosť

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4So226/04 zverejnený v Zbierke NS SR pod R 33/06)

Pre rozhodnutia zo zisťovacieho konania, najmä po jeho poslednej rekodifikácii, je potrebné vychádzať z nasledovných požiadavok práva iuris a to na základe normatívneho pôsobenia rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci č. C-461/24 zo dňa 01.08.2025 (Asociación Autonomica Ambiental e Cultural Petón do Lobo v Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais and Eurus Desarrollos Renovables SL², ECLI:EU:C:2025:620):

- Hlavné právne otázky spočívali v riešení prejudiciálnych otázok:
 - Čo je presne myslené pojmom „hlavné správy a stanoviská“ podľa článku 6 ods. 3(b) EIA smernice?
 - Musia článok 6 ods. 3(b) EIA smernice tieto stanovené správy a stanoviská verejnosti aktívne komunikovať ešte pred vydaním rozhodnutia, aby verejnosť mohla predložiť svoje pripomienky?
 - Je národná úprava, v ktorej verejnosť nemá právo vyjadriť sa ku stanoviskám orgánov (napr. regionálnych environmentálnych úradov), kompatibilná s čl. 6 EIA smernice?
- Nosná argumentácia Súdneho dvora
 - Článok 6 EIA smernice musí byť vykladaný komplexne — participácia verejnosti nie je obmedzená len na jeden formálny krok, ale zahŕňa časnú a komplexnú možnosť vyjadrenia sa k projektovým informáciám pred prijatím rozhodnutia.
 - Smernica neustanovuje povinnosť osobitne komentovať každé odborné stanovisko, pokiaľ sú preskúmané informácie dostupné a verejná účasť je umožnená reagovať na to, čo je relevantné pre environmentálnu úroveň posudzovania projektu.
 - Účinné informovanie verejnosti pred prijatím rozhodnutia je jadrom práva na participáciu, a ak to národné postupy zabezpečujú iným spôsobom (napr. sprístupnením EIA správy alebo iných relevantných podkladov), smernica to nevyvracia.
- Prečo je toto rozhodnutie dôležité pre EIA a postavenie verejnosti
 - Rozsudok konkretizuje procesné povinnosti členských štátov v súvislosti s participáciou verejnosti v EIA konaniach — súdny preklad nezaväzuje automatický samostatný komentár ku každému odbornému stanovisku, ale kladie dôraz na dostupnosť relevantných informácií a ich včasnosť.

- Týmto rozhodnutím SDE² vyvažuje cieľ efektívneho verejného zapojenia a praktickú stránku administratívnych konaní, čím predchádza neprimeraným byrokratickým prekážkam, ktoré by mohli viesť k zbytočnému predlžovaniu EIA procedúr.

²vedené rozhodnutie Súdneho dvora má zásadný vplyv na správnu interpretáciu obsahu noriem upravujúcich rekodifikovaný proces zisťovacieho konania podľa aktuálneho znenia zákona o EIA:

- Procesná úprava §29 ods.6 zákona o EIA upravuje proces umožňujúci subjektom majúcim záujem na verejnej participácii podľa čl.6 Aarhuského dohovoru v kontexte čl.6 ods.7 Aarhuského dohovoru „*Spôsoby účasti verejnosti umožnia verejnosti predložiť písomné alebo v prípade potreby na verejnom prerokovaní alebo preskúmaní so žiadateľom akékoľvek pripomienky, informácie, analýzy alebo názory, ktoré považuje za dôležité vo vzťahu k navrhovanej činnosti.*“
- Možnosť vyjadrenia podľa §29 ods.6 zákona o EIA musí umožniť vyjadriť sa aj k stanoviskám dotknutých orgánov a to ešte pred tým, ako je prijaté konečné rozhodnutie. Toto ustanovenie je na Slovensku aplikované ako možnosť podať odvolanie podľa §30 zákona o EIA pre vecné nedostatky.
- Obsah stanovísk dotknutých orgánov musí byť dostatočne informačne bohatý a kvalitný na to, aby spĺňal požiadavku včasnosti a úplnosti skutkovo relevantných informácií vo vzťahu ku konkrétnemu projektu; ak pripomienky dotknutých orgánov takými nie sú potom ich nemožno hodnotiť ako „hlavné správy a stanoviská“ podľa čl.6 ods.3(b) Smernice o EIA a to spôsobuje potrebu ďalšieho skutkového zisťovania vo veci samej.
- Nie je nevyhnutné, aby verejnosť musela predložiť svoje pripomienky konkrétne k stanoviskám orgánov, pokiaľ sú tieto stanoviská zahrňané do širších informácií, ktoré sa verejnosti sprístupnia včas (napr. do samotného posudzovacieho materiálu alebo EIA správy). Ak verejnosť má prístup k adekvátnym informáciám a čas na vyjadrenie, jej právo na účinnú participáciu je splnené, aj keď v domácom postupe neexistuje explicitné právo pripomienkovať len stanoviská orgánov.

Vecná a procedurálna správnosť napadnutého rozhodnutia je sporná už podľa vnútroštátnej regulácie; požiadavka na včasnosť a úplnosť informácií o životnom prostredí je súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky od jej vzniku v podobe ústavného článku č.45 Ústavy SR podľa ktorého musia byť informácie o životnom prostredí súčasne aj úplné aj včasné; nepostačuje neúplná včasnosť či včasná neúplnosť informácií o životnom prostredí; pričom z judikátu R 33/06 vyplýva, že tieto informácie o životnom prostredí musia byť dostatočne zrozumiteľné a jasné zo samotného rozhodnutia a nepostačuje, že sú súčasťou administratívneho spisu, ako nepostačuje ani nedostatočná konkluzívnosť vlastného vecného a právneho vyhodnotenia.

Teraz je táto požiadavka výslovne upravená v právnom poriadku Európskej únie vo forme rozhodnutia Súdneho dvora EÚ č. C-461/24 zo dňa 01.08.2025 (Asociación Autonomica Ambiental e Cultural Petón do Lobo v Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais and Eurus Desarrollos Renovables SLU, ECLI:EU:C:2025:620) ako záväzná úprava eurokonformného výkladu Smernice o EIA, ktorá je do vnútroštátneho právneho poriadku recipovaná normou §66 zákona o EIA. Vnútroštátny orgán je viazaný záväzným výkladom obsahu Smernice o EIA tak ako ho vykladá Súdny dvor EÚ vo svojej judikatúre.

- 2) Uvedeným sa príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie dôsledne neriadil, čo spôsobuje vecnú a procedurálnu nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie č. C-41/2024 vyplýva že: *ak sa rozhodne vo veci samotnej bez toho, aby sa navrhovateľ vyjadril k podstate odborných námietok vyhradených subjektov, tak ide o rozhodnutie v rozpore so Smernicou o EIA.*

Logickou dedukciou možno dospieť k záveru, že ak vyjadrenie dotknutého orgánu nie je dostatočne konkrétne a neprináša vlastné skutkové zistenia a právne vyhodnotenia – tak ich nie je možné chápať ani ako súhlasné podľa vnútroštátnych noriem zákona o EIA ale ani ako odborné stanovisko vyhradeného orgánu ako predpokladá Smernica o EIA.

Iným slovom, ak vnútroštátna právna úprava predpokladá podkladové vyjadrenia dotknutých orgánov, ktoré majú vykonať čiastkové skutkové zisťovania vplyvov na životné prostredie v zmysle verejných záujmov životného prostredia podľa osobitných právnych predpisov, ktoré tieto dotknuté orgány majú presadzovať – tak či sa požiadavky na skutkové zisťovanie vzťahujú konkludentne aj na ne a či sú preskúmateľné odvolacím orgánom resp. správnym súdom ako tzv. podkladové opatrenia.

Ústavný súd riešil túto otázku v rozhodnutí č. IV.ÚS 14/2021-10 v analogickej situácii územného konania, ktoré v tom čase obsahovalo ustanovenia o tom, že vplyvy na životné prostredie sa majú skúmať v územnom konaní:

23. Podľa názoru ústavného súdu medzi rozhodnutia orgánov verejnej správy predbežnej povahy treba zaradiť rozhodnutia o „predbežnej otázke“, pričom na povahu rozhodnutia nemá vplyv, či je učinené orgánom, ktorý rozhoduje vo veci samej na začiatku konania o merite veci (a teda sporná otázka je posúdená ako predbežná otázka ním samým v rámci konania), alebo je o takej otázke rozhodnuté iným orgánom príslušným o takejto otázke rozhodovať samostatne. Tento druhý prípad predstavuje také rozhodnutia, ktoré v reťazení správnych rozhodnutí tvoria iba podklad pre nasledujúce rozhodnutie (iného) správneho orgánu. Sú to tzv. podkladové rozhodnutia, z ktorých až následne vychádza ďalšie rozhodnutie konečnej povahy, ktorým je zasahované do práv a povinností určitého subjektu. Pri reťazení sú jednotlivé správne akty vydávané postupne a každý z nich smeruje priamo proti svojmu adresátovi, ktorému sú tiež samostatne oznamované. Správny súd potom na základe žaloby preskúma najskôr toto rozhodnutie konečnej povahy, pričom zároveň posúdi aj zákonnosť prv urobeného správneho rozhodnutia, o ktoré sa preskúmané rozhodnutie opiera, ak bolo preň prv urobené rozhodnutie záväzné a ak nie je na jeho preskúmanie určený osobitný postup (§ 27 ods. 1 SSP). Od reťazenia sa odlišuje subsumpcia, pri ktorej je navonok vydávaný jediný finálny správny akt, ktorý subsumuje podmieňujúci správny akt alebo akty. Fyzická osoba alebo právnická osoba žiada iba o vydanie finálneho aktu a vydanie podmieňujúcich aktov iniciuje z úradnej povinnosti správny orgán príslušný na vydanie finálneho aktu. Konanie je tak koncentrované. Aj pre subsumované akty však platí to, čo pre reťazenie aktov, t. j., že sú posúdené v správnom súdnictve iba na základe žaloby podanej proti finálnemu rozhodnutiu. Medzi príklady reťazenia a subsumpcie patrí napr. vydávanie záväzných stanovísk a súhlasov dotknutých orgánov pre potreby územného konania alebo stavebného konania.

Podľa § 3 písm. q aktuálneho znenia zákona o EIA

„dotknutý orgán je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko, záväzné stanovisko, rozhodnutie alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov) podmieňujú povolenie navrhovanej činnosti, jej zmeny, alebo ktorého vyjadrenie sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu“

Podľa § 29 ods. 5 aktuálneho znenia zákona o EIA

„Rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať, doručia písomné stanovisko v lehote 21 dní od doručenia zámeru alebo oznámenia o zmene navrhovanej činnosti podľa odseku 4, v ktorom sa vyjadria, či navrhovaná činnosť alebo jej zmena má byť predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie. Ak sa v písomnom stanovisku požaduje, aby navrhovaná činnosť alebo jej zmena bola predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie, tak súčasťou písomného stanoviska sú aj požiadavky na určenie rozsahu hodnotenia. Ak sa písomné stanovisko nedoručí, považuje sa za súhlasné. Na písomné stanovisko doručené po lehote príslušný orgán nemusí prihliadať. Dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať pripomienky len v rozsahu svojej pôsobnosti a písomné stanovisko odôvodniť. Na žiadosť navrhovateľa alebo dotknutej obce, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať, zašle príslušný orgán doručené písomné stanoviská najneskôr tri dni pred konaním ústneho pojednávania.“

Preto je spornou otázkou, či doručené stanoviská dotknutých orgánov uplatňovali pripomienky k zámeru alebo si uplatňovali len šablónovité vyjadrenie použiteľné v zásade k akémukoľvek zámeru a či svoje stanovisko náležite a odborne vyhodnotili. Z doterajšej rozhodovacej praxe správnych súdov je zrejmé, že šablónovité stanoviská k zámeru sú absolútne neprijateľné.

Túto otázku mal skúmať aj príslušný orgán posudzovania EIA; tým, že tieto pripomienky akceptoval ako súhlasné → prevzal zodpovednosť za ich zákonnosť a vecnú správnosť → čo oprávňuje ZDS podať odvolanie pre vecné a procesné pochybenie príslušného úradu posudzovania EIA, ktoré spočíva práve v tom, že sa nezaoberal otázkou či sú stanoviská dotknutých orgánov spĺňajúce materiálne požiadavky § 29 ods. 5.

Podľa názoru ZDS, nasledovné stanoviská dotknutých orgánov nespĺňajú náležitosti odborného stanoviska dotknutého orgánu ako predpokladá vyššie citovaná a zvýraznená norma § 29 ods. 5 zákona o EIA:

- Okresný úrad Deva, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia, v písomnom stanovisku (č. OÚ-DT-OSZP-2025/001160-002, zo dňa 25.09.2025)

- Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy doručil svoje písomné stanovisko (listom č.OU-DT-OSZP-2025/001157-002 zo dňa 25.09.2025)
- Okresný úrad Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny v písomnom stanovisku (listom č.OU-DT-OSZP-2025/001258-002 zo dňa 26.09.2025)

☐ vedené stanoviská týchto dotknutých orgánov požadovali ďalšie skutkové zisťovanie resp. neboli súhlasné tak ako predpokladá norma §29 ods.5 zákona o EIA (teda bezpodmienečne súhlasné) ale súhlasné s podmienkami. Takéto stanovisko dotknutého orgánu sa však v norme §29 ods.5 zákona o EIA výslovne nepredpokladá. Preto podmienečne súhlasné stanovisko dotknutého orgánu je nutné vyhodnotiť buď ako úplne mimo rámec zákona (pri striktnom doslovnom výklade normy §29 ods.5 zákona o EIA) alebo ako podmienečne súhlasné s naznačením potreby ďalšieho skutkového zisťovania (pri voľnejšom výklade normy §29 ods.5 zákona o EIA zohľadniac doterajšiu rozhodovaciu prax ako aj účel a cieľ Smernice o EIA ale zohľadniac aj systematický výklad zákona o EIA).

Obzvlášť dotknutý orgán ochrany prírody a krajiny upozornil na možný negatívny vplyv na chránenú mokraď.

Výsledok zisťovacieho konania je však taký, že ani dotknutý orgán ale ani príslušný úrad posudzovania vplyvov na životné prostredie nevykonali dostatočné skutkové zisťovanie v oblastiach verejných záujmov životného prostredia v oblasti vodných pomerov + oblasti ochrany prírody a krajiny + v oblasti ochrany ovzdušia → teda rozhodnutie zo zisťovacieho konania nespĺňa účel zákona o EIA podľa §2 písm.b, písm.c, písm.d a písm. e zákona o EIA:

- *zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,*
- *objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti a to aj v porovnaní s nulovým variantom,*
- *určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,*
- *získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.*

Tento účel zákona sa v danom prípade nenaplnil súbehom nedostatku skutkového zisťovania zo strany dotknutých orgánov tým, že ich vyjadrenie nespĺňalo nároky §29 ods.5 zákona o EIA a procesného pochybenia nevyžadovania doplnenia skutkových zistení postupom podľa §29 ods.9 zákona o EIA príslušným orgánom posudzovania EIA. Faktický výsledok rozhodnutia zo zisťovacieho konania je „postúpenie“ skutkového zisťovania a následného právneho vyhodnotenia vplyvov na životné prostredie až do povoľovacieho konania, čo je v rozpore s účelom a cieľom zákona o EIA podľa §2 písm.b až písm.e zákona o EIA.

Pre účely tohto odvolania vychádzame z eurokonformného výkladu zákona o EIA v kontexte rozhodnutia Súdneho dvora EÚ č. C-41/2024 a č. C-461/2024 nasledovne:

Príslušný úrad posudzovania vplyvov na životné prostredie tak mal postupovať tak, že postupom podľa §29 ods.9 zákona o EIA vyžiada doplňujúce informácie k doručeným záväzným stanoviskám (minimálne k tým podmienečne súhlasným) a objasní skutkový stav na základe doplňujúcej informácie dotknutého orgánu (napraviač tak nedostatok predchádzajúceho stanoviska) a/alebo doplňujúcej informácie navrhovateľa. Je to totiž príslušný orgán posudzovania vplyvov EIA, ktorý má byť garantom úplného a včasného zistenia všetkých relevantných vplyvov na životné prostredie v rámci zisťovacieho konania, ktoré je predbežným posúdením projektu aby sa spoľahlivo zistilo, či je potrebné ďalšie posudzovanie alebo nie.

V danom prípade príslušný orgán nezabezpečil ani jedno ani druhé a preto z hľadiska ochrany vodných pomerov, z hľadiska ochrany prírody a krajiny ako aj z hľadiska ochrany ovzdušia nebol zistený skutkový stav spoľahlivo a teda bola porušená norma §3 ods.5 správneho poriadku a súčasne príslušný orgán posudzovania vplyvov EIA nezvolil správne procesné prostriedky na zabezpečenie spoľahlivého skutkového stavu a teda bola porušená norma §3 ods.4 správneho poriadku. V tomto smere bola porušená aj Smernica o EIA v zmysle jej záväzného výkladu rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie č. C-41/2024 a č. C-461/2024.

ZDS je občianskou odbornou inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustálemu zlepšovaniu a formou presadzovania environmentálneho práva. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného

prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje a pri tom presadzuje európske stratégie obnovy prirodzenej biodiverzity v súlade s vnútroštátnou implantáciou strategickými plánmi (Národná stratégia ochrany biodiverzity, Národný program znižovania emisií Slovenskej republiky, Sociálno-klimatický plán) ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>), kde je iniciátorom odbornej práce orgánov verejnej moci ale aj neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasť európskej Zelené transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a tak svojou súkromno-právnou iniciatívou prispieť k napĺňaniu ústavnej hodnoty environmentálne a sociálne zodpovedného hospodárstva a prispieť tak ku konkurencii schopnosti Slovenska a Európskej únie vo Svete (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/competitiveness-compass/>).

- **Zásady Integrity konania ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasadv-integrity-konania-zds/>
- **Environmentálne princípy činnosti ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

Zdrúženie domových samospráv | Marcel Slávik
Rovniakova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravaydomov.org

www.enviroportal.org

www.climaterealityproject.com

From: eia@samospravaydomov.org <eia@samospravaydomov.org>
Sent: Saturday, December 6, 2025 11:32 PM
To: oszp.DT@minv.sk
Subject: OÚ -DT-OSZP-2025/000200-052 (EIA: Bytové domy - Stožok)

Odvolaie voči rozhodnutiu zo zisťovacieho konania č. OU-DT-OSZP-2025/000200-052

Podľa §30 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „*Proti záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania môže podať odvolanie navrhovateľ, dotknutá verejnosť a dotknutá obec, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať.*“; Zdrúženie domových samospráv (ZDS) je dotknutou verejnosťou podľa §3 písm.t zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a ZDS toto právo aj využíva.

Podľa §29 ods.20 zákona o EIA „*Dotknutá verejnosť uvedená v §3 písm.t) sa môže žalobou domáhať zrušenia záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania vydaného podľa odseku 15, ktorým sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena sa nebude posudzovať podľa tohto zákona, a napadnúť jeho vecnú alebo procesnú zákonnosť.*“; Zrušenie domových samospráv (ZDS) je zainteresovaná verejnosťou podľa §3 písm.t zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a ZDS toto právo aj využíva.

Podľa §7 ods.1 písm.a Správneho súdneho poriadku „*právo platné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená.*“.

Za riadne odvolacie konanie je tak možno možné považovať až odvolacie konanie podľa zákona č.24/2024 Z.z. o EIA v znení účinnom od 01.11.2025 (vyhlásené resp aktuálne znenie „nového“ zákona o EIA). Je to z dôvodu, že až aktuálne znenie „nového“ zákona o EIA obsahuje komplexné normy upravujúce všetky

náležitosti rozhodnutia o odvolaní a procesu, ktorý k nemu vedie; svojim charakterom tak majú aj charakter osobitného procesu odvolania, v ktorom je však zabezpečený suspenzívny a devolutívny charakter odvolania ako aj úplný prieskum napadnutého rozhodnutia, čo sú rozhodujúce kritériá pre akceptovanie názoru, že ide o riadny aj keď vo vzťahu k správne poriadku (ktorý sa síce neuplatňuje, ale s ktorým sa v súdnom prieskume porovnáva) osobitný inštitút odvolania. Napravuje sa tak dlhodobý legislatívny chaos z rokov 2020 až 2025, kedy nosnou ideou legislatívnych úprav bola eliminácia zainteresovanej verejnosti – a špecificky ZDS – z procesov EIA.

Zákon o EIA obsahuje intertemporálnu doložku len pre zámery týkajúce sa osobitných prevádzok posudzovaných v integrovanom konaní podľa zákona č.39/2013 Z.z.; v ostatných prípadoch sa rozhodnutie vydá podľa aktuálneho znenia „nového“ zákona o EIA.

Podľa §30 ods.1 a ods.2 aktuálneho znenia zákona č.24/2006 Z.z. o EIA „*Proti záväznému stanovisku zo zisťovacieho konania môže podať odvolanie navrhovateľ, dotknutá verejnosť a dotknutá obec, na ktorej území sa má navrhovaná činnosť alebo jej zmena realizovať.*“ a to v lehote „*Dotknutá verejnosť môže podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa zverejnenia záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania v centrálnom informačnom systéme.*“. Predmetné rozhodnutie bolo na enviroportále.sk zverejnené dňa 21.11.2025 a teda lehota na podanie odvolania trvajúca do 06.12.2025 bola zachovaná.

Napadnuté rozhodnutie je tzv. formulárové rozhodnutie a ako také je arbitrárne, svojvoľné, nepreskúmateľné a nezrozumiteľné:

- 1) Napadnuté rozhodnutie je nezrozumiteľné najmä z dôvodu, že nie je zrejmé, ktorú časovú verziu zákona o EIA úrad používal; nikde v rozhodnutí nie je totiž uvedené, či používal znenie „nového“ zákona o EIA vo vyhlásenom znení alebo v jeho aktuálnom znení.

Počas zisťovacieho konania totiž nadobudla účinnosť technická novela „nového“ zákona o EIA, ktorá naprávala technicko-legislatívne nedostatky vyhláseného znenia a preto táto novela neobsahovala intertemporálnu doložku; táto je daná len pre integrované povoľovanie podľa zákona č.39/2013 Z.z., kde posudzovanie vplyvov na životné prostredie prebieha ako integrovaná súčasť integrovaného povoľovacieho procesu.

Preto absencia uvedenia časovej verzie spôsobuje nezrozumiteľnosť napadnutého rozhodnutia lebo nie je zrejmé, ako ktorú vec úrad rozhodoval – či podľa vyhláseného alebo podľa aktuálneho znenia „nového“ zákona o EIA.

Avšak z poučenia je zrejmé, že minimálne v časti o opravnom prostriedku úrad vychádzal z vyhláseného a nie z aktuálneho znenia „nového“ zákona o EIA a teda je nezrozumiteľné už to, či úrad rozhodoval podľa noriem právneho predpisu, ktorý mal v zmysle zákonnej úpravy zákona o EIA použiť.

- 2) Predmetné rozhodnutie č. OŽ-DT-OSZP-2025/000200-052 je totiž je tzv. formulárovým rozhodnutím. Pojem „formulárové rozhodnutie“ nie je definovaný; avšak už svojim významom naznačuje, že ide o rozhodnutie štátneho alebo správneho orgánu vydané podľa predtlačenej vzoru (formulára), v ktorom sa vyplňujú len určitými údajmi (mená, čísla, dátumy, konkrétne výkony). Ide teda o rozhodnutie, ktoré neobsahuje individuálne vypracované právne odôvodnenie, ale len aplikáciu predom daného vzoru – s minimálnou alebo s úplne chýbajúcou prispôbenosťou ku konkrétnemu prípadu. Takéto rozhodnutie môže mať charakter: automatizovaného rozhodnutia – keď sú základné podmienky splnené a rozhodnutie je vydané bez individuálneho posúdenia každého konkrétného prípadu alebo rozhodnutia, ktoré neobsahuje rozsiahle odôvodnenie, alebo v ktorom nie je priestor na dodatkové zohľadnenie okolností nad rámec štandardného vzoru.

Ako sa ukáže v ďalšom texte, pochybenie uvedené v predchádzajúcom bode môže byť dôsledkom nedostatočného právneho povedomia ale aj dôsledkom mechanického automatizovaného rozhodovania do pripravenej šablóny, v ktorej úrad „zabudol“ upraviť príslušné zákonné ustanovenia; resp. ide o kombináciu uvedených faktorov.

V ďalšom texte podrobne zdôvodníme právny význam skutočnosti, že napadnuté rozhodnutie je tzv. formulárovým rozhodnutím.

- 3) ☒ vedené má vplyv na zákonnosť rozhodnutia, mierne sa totiž zmenili normy upravujúce výrokovú časť rozhodnutia a to ako v smere ich číselného označenia, tak aj v smere ich obsahových náležitostí.

Výrok rozhodnutia upravuje norma §29 ods.8 a ods.17 aktuálneho znenia „nového“ zákona o EIA nasledovne:

- „Pri určovaní, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, sa primerane použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na písomné stanoviská doručené podľa odsekov 5 a 6.“
- „Záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania obsahuje hlavné dôvody, pre ktoré príslušný orgán rozhodol, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nebude posudzovať podľa tohto zákona s odkazom na príslušné kritériá uvedené v prílohe č. 10 tohto zákona, ako aj vlastnosti navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a opatrenia, ktorými sa má zabrániť alebo predísť významným nepriaznivým vplyvom na životné prostredie. ...“

Výrok rozhodnutia podľa dnes už neúčinného §29 ods.7 a ods.15 vyhláseného znenia „nového“ zákona o EIA bol upravený nasledovne:

- „Pri určovaní, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, sa primerane použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na písomné stanoviská doručené podľa odsekov 4 a 5.“
- „Ak v záväznom stanovisku zo zisťovacieho konania príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nemá posudzovať podľa tohto zákona, záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania po nadobudnutí účinnosti oprávňuje navrhovateľa podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.^{25b}) Záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania obsahuje hlavné dôvody, pre ktorý príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nemá posudzovať podľa tohto zákona s odkazom na príslušné kritériá uvedené v [prílohe č. 10](#) tohto zákona, ako aj vlastnosti projektu alebo plánovaného opatrenia, ktorými sa má zabrániť alebo predísť tomu, čo by inak mohli byť významné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie, ak ich navrhovateľ navrhol.“

Ak to porovnáme s normami §29 ods.3 a ods.13 poslednej verzie „starého“ zákona o EIA účinného do konca roku 2024:

- „Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.“
- „Výroková časť rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, okrem náležitosti ustanovených všeobecným predpisom o správnom konaní, obsahuje určenie, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona. Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmiernujú vplyv na životné prostredie.“

Vidíme tak, že výroková časť rozhodnutia sa vracia ku koncepcii a obsahovým náležitostiam pôvodnej úpravy; signifikantnou je najmä kompetencia úradu sám určovať primerané zmiernujúce a adaptačné opatrenia, ktorá sa po krátkej odluke znovu vracia do noriem upravujúcich rozhodovacie kompetencie príslušného úradu.

Z hľadiska verejnej kontroly rozhodnutí rozhodnutí zo zisťovacieho konania sa od roku 2015 nezmenilo nič – právo podať odvolanie a správnu žalobu bolo zachované; mení sa len to, že namiesto všeobecného procesného právneho poriadku (správny poriadok) sa prijala nová komplexná procesná úprava v §29 a §30 aktuálneho znenia „nového“ zákona o EIA.

Z hľadiska verejnej participácie verejnosti a zainteresovanej verejnosti v zisťovacích konaniach, tak sa zachováva obligatornosť základnej písomnej konzultácie s verejnosťou, ktorá má formu „nevyžiadaného stanoviska“ podľa §29 ods.6 aktuálneho znenia „nového“ zákona o EIA, ktoré musí

byť prejednané na ústnom pojednávaní a následne musí byť vyhodnotené v odôvodnení rozhodnutia. Súčasne však fakultatívne umožňuje aj rozšírené písomné konzultácie s odbornou verejnosťou podľa §29 ods.9 aktuálneho znenia „nového“ zákona o EIA.

Pri troške nadsázky a pri zohľadnení rozhodujúceho vplyvu ZDS a jeho predsedu na legislatívny vývoj v tejto oblasti (ktorý je nesporný) – dá sa konštatovať, že očakávania tej časti populácie, ktorej očakávania reprezentoval Richard Sulík vo forme eliminácie ZDS a zainteresovanej verejnosti zo zisťovacích konaní sa vôbec nenaplnili; dá sa rovnako konštatovať, že sa nenaplnili ani očakávania Jána Budaja, ktorý chcel zachovať neprehľadnú legislatívu z dôvodu zachovania vplyvu „jeho“ ekologických byrokratov alebo byrokratických ekológov → dá sa však konštatovať, že ZDS využitím čl.7 Aarhuského dohovoru (právo ovplyvňovať legislatívu vo veciach životného prostredia) maximálne využilo vťahnutie jeho predsedu do politického boja a spoločenskej diskusie aby demokratickými procesmi zastupiteľskej ale aj priamej demokracie bol prijatý taký zákon o EIA (ako aj stavebný zákon) upravujúci všetky formy EIA, ktoré vyhovujú aj ekologickým mimovládkam ale sú aj procesne jednoznačné a sústreďujú sa na odborné procesy tak, aby bola zabezpečená hlavná funkcia zisťovacieho konania a tým je odborná diskusia prostredníctvom odborníkov:

„Najvyšší súd si záverom dovoľuje dať opakovane do pozornosti, že zo žiadneho zákona Slovenskej republiky, ani z Aarhuského dohovoru nevyplýva právny nárok občianskych združení a zainteresovanej verejnosti, aby ich pripomienkam, ktoré podávajú procese posudzovania vplyvov na životné prostredie, bolo vyhovené. Účelom prístupu k informáciám a účasti verejnosti na rozhodovacom procese, ako aj prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia zaručených týmto dohovorom je, aby sa verejnosť mohla nielen vyjadriť, ale najmä prostredníctvom odborníkov z oblasti životného prostredia predložiť kvalifikované pripomienky tak, aby sa hodnotiaci proces viedol bola odbornej vecnej roviny vzhľadom k cieľu (k tomu pozri bližšie rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 5Sžz/1/2010 z 28. apríli 2011 a sp. zn. 8Sžz/1/2010 z 27. januára 2011)“.

Konštatná judikatúra Najvyššieho súdu SR a následne aj Najvyššieho správneho súdu SR.

Je právnym ale aj odborným záujmom ZDS, aby táto nová legislatíva vošla do aplikačnej praxe tak ako má v zmysle vyššie uvedených interpretácií noriem zákona o EIA právne pôsobiť a tak, aby jej využívanie bolo všetkými aktérmi vykonávané dobromyseľne a tak, aby sa naplnil teleologický výklad právneho poriadku a eurokonformný výklad právneho poriadku.

Tieto legitímne očakávania od pôsobenia aktuálneho znenia „nového“ zákona o EIA neboli napadnutým rozhodnutím naplnené a preto za účelom zabezpečenia nápravy ZDS využíva tento opravný prostriedok. ZDS tým realizuje ústavné právo na dobrú správu vecí verejných podľa čl.30 ods.1 Ústavy SR.

- 4) Podľa §29 ods.8 zákona č.24/2006 Z.z. „Pri určovaní, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, sa primerane použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na písomné stanoviská doručené podľa odsekov 5 a 6.“

Uplatnenie tejto normy zákona o EIA je nezrozumiteľné a nepreskúmateľné pre nedostatok právneho vyhodnotenia spočívajúceho v uvedení, ktoré konkrétne kritériá boli použité, ako boli použité a vyhodnotené a aký vplyv malo toto vyhodnotenie na výrok rozhodnutia či už v časti o ďalšom neposudzovaní alebo v časti uloženia podmienok rozhodnutia.

Napadnuté rozhodnutie je založené na plagiáte – extenzívnom prekopírovaní rozsiahlych častí zámeru bez označenia, že ide o citáciu zámeru a jeho vydávaní za vlastné vyhodnotenie úradom. posudzovania.

Hoci citovanie a použitie zámeru je legitímne a správne, nemôže však súčasne slúžiť ako skutkové zistenia navrhovateľa identifikované v zámere, skutkové zistenia úradu posudzovania EIA zistené v zisťovacom konaní a zároveň vyhodnotenie kritérií zisťovacieho konania podľa prílohy č.10 k zákonu o EIA; môže ísť len o jednu z uvedených alternatív. Z administratívneho spisu je zrejmé, že sa jedná o plagiát (doslovnú a neoznačenú kópiu) rozsiahlych častí zámeru.

Odôvodnenie neobsahuje uvedenie hlavných dôvodov na ktorých bolo založené; vyhodnotenie je všeobecné a nekonkrétne: „Okresný úrad Dunajská Streda v rámci zisťovacieho konania z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov vychádzal z oznámenia o zámere navrhovanej činnosti, pričom použil aj kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona o posudzovaní vplyvov, uvedené v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov, ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.“

Takto koncipované vyhodnotenie je nepreskúmateľné:

- *O nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov ide okrem iného aj vtedy, ak sa orgán verejnej správy riadne nevysporiada so všetkými námietkami účastníkov konania, prípadne svoje rozhodnutie neodôvodní. Rozhodnutie orgánu verejnej správy je nepreskúmateľné a treba ho zrušiť aj vtedy, ak orgán verejnej správy svoje rozhodnutie neodôvodnil vôbec, hoci dôvody jeho rozhodnutia možno vyvodíť z obsahu administratívneho spisu. Skutočnosť, že rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal, nepostačuje, lebo rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania, najmä ak sa ním účastníkovi ukladá konkrétna povinnosť*
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4So226/04 zverejnený v Zbierke NS SR pod R 33/06)

Z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné si utvoriť zrozumiteľný názor na to, na základe ktorých kritérií úrad rozhodol tak ako rozhodol a prečo tak rozhodol. V odôvodnení absentuje celý kauzálny nexus racionálne prepájajúci skutkové zisťovanie s výrokom rozhodnutia práve z hľadiska aplikácie normy §29 ods.7 zákona o EIA v časti použitých kritérií zisťovacieho konania podľa prílohy č.10 k zákonu o EIA ako aj v prípade niektorých stanovísk dotknutých orgánov.

Pre úplnosť uvádzame, že skutočnosť, že žiaden z dotknutých orgánov nepožadoval ďalšie posudzovanie nie je dostatočné pre záver, že posudzovanie nie je potrebné:

- *ak niektorý z dotknutých orgánov špecializovanej štátnej správy nenamietal voči záverom štúdie alebo odborného posudku, neznamená to bez ďalšieho, že štúdia alebo posudok netrpia nedostatkami, ktoré by mal žalovaný prehliadať, resp. ktoré by nemal právo a zároveň povinnosť podriaďiť voľnému hodnoteniu dôkazov*
- *kompletná zbierka súhlasných vyjadrení dotknutých orgánov ešte neznamená automatický právny nárok žiadateľa na to, aby sa navrhovaná činnosť neposudzovala podľa zákona EIA. Takéto vnímanie by odsúvalo prvostupňový orgán a žalovaného do pozícií štatistov, ktorých úlohou by bolo v zisťovacom konaní len zozbierať stanoviská oslovených a dotknutých orgánov a subjektov a oznámiť výsledok, kto je za a kto proti a podľa toho vydať rozhodnutie podľa § 29 ods. 2 a 11 zákona EIA. Správny orgán musí pri rozhodovaní vychádzať z úplného a presného poznania veci*
- *To znamená, že aj v prípade, že všetky písomné stanoviská podľa § 23 ods. 4 zákona EIA v znení účinnom v rozhodnej dobe boli súhlasné, nevznikla žalovanému povinnosť rozhodnúť v tom zmysle, že sťažovateľom navrhovaná činnosť nebude predmetom posudzovania podľa zákona EIA. Aj kasačný súd zdôrazňuje, že príslušný orgán bol povinný s odkazom na §32 ods.1 správneho poriadku presne a úplne zistiť skutočný stav veci, pričom je zrejmé, že vzhľadom na kritériá vymedzené v prílohe č. 10 zákona EIA a doručené písomné stanoviská bol povinný posudzovať vec komplexne. Presne takéto komplexné posúdenie veci vyplýva aj z rozhodnutia žalovaného, ktorý svoju správnu úvahu o potrebe posúdenia navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvov na životné prostredie podľa zákona EIA aj náležite odôvodnil.*

(Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp.zn. 1Svk/41/2023 konvalidujúci rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 11S/84/2021-365)

Z rozhodnutia je nezrozumiteľné ako úrad posudzovania EIA uplatnil pri svojom rozhodovaní normu §29 ods.7 zákona o EIA – teda aké kritériá pri rozhodovaní uplatnil a ako, ako boli pri rozhodovaní použité doručené stanoviská a aký kauzálny vplyv malo použitie kritérií zisťovacieho konania a doručených stanovísk na výrokovú časť rozhodnutia.

Podmienky rozhodnutia boli určené tak, že príslušný úrad ich automaticky mechanicky „preklopil“ do podmienok rozhodnutia. Účelom zisťovacieho konania nie je svojvoľne konať a automaticky preklápať do

podmienok a odsúvať tak ich riešenie na povoľovacie konania; tým príslušný úrad zatažuje predmetné rozhodnutie nedostatkami a súčasne vyvoláva zahlcovanie povoľovacích orgánov, ktoré by mali mať zo zisťovacieho konania identifikované všetky vplyvy a už len skúmať naplnenie podmienok.

Práve naopak, preklápanie vyjadrení dotknutých orgánov do podmienok rozhodnutia indikuje nedostatočné skutkové zisťovanie a reálnu pochybnosť, či vlastne nevzniká potreba ďalšieho posudzovania – najmä ak príslušný orgán „preklopil“ v zásade všetky vyjadrenia dotknutých orgánov a aj verejnosti – čo znamená, že asi je dosť dôvodov sa vplyvmi na životné prostredie ďalej zaoberať a to zrejme aj vo fáze EIA – uvedené naznačuje objektivnú potrebu ďalšieho posudzovania.

- 5) Podľa prvej vety §29 ods.17 aktuálneho znenia „nového“ zákona č.24/2006 Z.z. o EIA „Záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania obsahuje hlavné dôvody, pre ktoré príslušný orgán rozhodol, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nebude posudzovať podľa tohto zákona s odkazom na príslušné kritériá uvedené v prílohe č. 10 tohto zákona, ako aj vlastnosti navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a opatrenia, ktorými sa má zabrániť alebo predísť významným nepriaznivým vplyvom na životné prostredie.“

☐vedená norma stanovuje obligatórne náležitosti odôvodnenia rozhodnutia zo zisťovacieho konania (je analogickým osobitným ustanovením k §47 ods.3 správneho poriadku, ktorý nahrádza pre neuplatňovanie správneho poriadku).

☐vedenú normu úrad nerešpektoval nakoľko neuviedol hlavné dôvody pre ktoré rozhodol o ďalšom neposudzovaní a ani neuviedol odkaz na príslušné kritériá zisťovacieho konania, ktoré boli rozhodujúce pri takomto rozhodnutí. . To má za následok, že napadnuté rozhodnutie nie je zrozumiteľné a preskúmateľné na základe akých konkrétnych kritérií zisťovacieho konania podľa prílohy č.10 k zákonu o EIA úrad rozhodol a prečo (kauzálny nexus).

Napadnuté rozhodnutie síce obsahuje časť s textom:

Okresný úrad Detva na základe preskúmania a zhodnotenia navrhovanej činnosti uvedenej v zámere, s použitím kritérií pre zisťovacie konanie uvedených v prílohe č. 10 zákona o posudzovaní vplyvov a s prihliadnutím na stanoviská podľa § 29 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov konštatuje, že navrhovaná činnosť neohrozuje, ani nepriemerane neobmedzuje práva a oprávnené záujmy subjektov konania a sú splnené podmienky podľa zákona o posudzovaní vplyvov a predpisov upravujúcich konania, ktoré boli súčasťou zámeru k navrhovanej činnosti. Stanoviská doručené od dotknutých orgánov nepoukázali na zhoršenie kvality zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva a z doručených stanovísk taktiež nevyplývalo, že je predpoklad očakávaných vplyvov na životné prostredie takého významu, aby vznikli požiadavky na ďalšie posudzovanie. Najvýznamnejšie okruhy identifikovaných vplyvov navrhovanej činnosti boli posúdené vo forme špecifických štúdií: dopravná-inžinierskeho posudku, akustickej štúdie a imisno-prenosového posúdenia stavby, ktoré vyhodnocujú identifikované vplyvy ako akceptovateľne spĺňajúce podmienky a limity vyplývajúce z osobitných predpisov). Posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov sa vykonáva v predprojektovom štádiu. V rámci zámeru k navrhovanej činnosti boli podrobne zdokumentované vstupy a výstupy a predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti zodpovedajúce stupňu prípravy navrhovanej činnosti – posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Opatrenia pre túto navrhovanú činnosť boli uložené z dôvodu požiadaviek pripomienkujúcich subjektov, resp. z vlastného posúdenia navrhovanej činnosti a budú vyhodnotené v rámci povoľovacieho konania. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva možno z hľadiska druhu, predpokladaného rozsahu a intenzity hodnotiť ako v zásade prijateľné a za predpokladu dodržania podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania sa nepredpokladá vznik nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Pri dodržaní príslušných noriem, bezpečnostných predpisov, zákonov a vyhlások platných v Slovenskej republike, nie je navrhovaná činnosť riziková v súvislosti s výstavbou, ani s jej samotnou prevádzkou. Na základe uvedených skutočností Okresný úrad Detva rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania. Ak sa zistí, že skutočné vplyvy posudzovanej činnosti sú väčšie, ako sa uvádza v zámere, je ten, kto činnosť vykonáva povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladienie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v zámere a v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

ale ide o šablónovitý text používaný univerzálnie všetkými okresnými úradmi v zisťovacích konaniach v identickom znení (napr. rozhodnutia č. O☐-ZA-OSZP3-2025/059544-0215271/2025, O☐-DT-OSZP-2025/000200-052, O☐-SC-OSZP-2025/022637-024, O☐-DS-OSZP-2025/032739-018, O☐-DT-OSZP-

2025/000200-052, OŽ-HC-OSZP-2025/00022, OŽ-GA-OSZP-2025/015559-017, OŽ-MA-OSZP-2025/012021-019, OŽ-PD-OSZP-2025/014661-030, OŽ-ZM-OSZP-2025/000803-023, OŽ-NO-OSZP-2025/022846-016, OŽ-CA-OSZP-2025/015208-011, OŽ-HC-OSZP-2025/000799, OŽ-BA-OSZP3-2025/447470-016, OŽ-GA-OSZP-2025/011492-008, OŽ-LC-OSZP-2025/010571-011, OŽ-SK-OSZP-2025/004905-021, OŽ-NR-OSZP3-2025/040153, OŽ-NZ-OSZP-2025/005999-041, OŽ-GA-OSZP-2025/009083-008, OŽ-BB-OOP3-2025/020974-012, OŽ-ZA-OSZP3-2025/050714-012, OŽ-PD-OSZP-2025/014661-020 či OŽ-TT-OSZP3-2025/055267-019 alebo OŽ-DS-OSZP-2025/025271-023) . To má za následok, že nielenže nie je zrozumiteľné a preskúmateľné ale aj pochybnosť, že sa vôbec vecou riadne a zaoberal – ide o podozrenie z porušenia základnej zásady akéhokoľvek administratívneho konania a to zásady vecnej správnosti a procesnej hospodárnosti podľa §3 ods.4 správneho poriadku podľa ktorej „Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.“

Spôsob rozhodovania okresných úradov naprieč Slovenskom indikuje absolútnu absenciu akéhokoľvek metodického riadenia tejto agendy zo strany MŽP SR, čo sa prejavuje absolútnou arbitrárnosťou a svojvoľnosťou rozhodovania úradov po Slovensku.

Rovnaké právne vyhodnotenie je úplne identické pre akýkoľvek zámer navrhovanej činnosti bez ohľadu na lokalitu projektu, bez ohľadu na konajúci príslušný úrad, bez ohľadu na charakter projektu ako aj bez ohľadu na časovú verziu zákona o EIA, ktorý bol v rozhodnom čase účinný → čo preukazuje, že napadnuté rozhodnutia sú arbitrárne a svojvoľné; založené na arbitrárnom rozhodnutí úradu, ktorý sám seba devalvoval do pozície byrokratického štatistu.

Tým, že úrad sa nezaoberal kritériami zisťovacieho konania a neuviedol odkaz na ktoré z týchto kritérií pri rozhodovaní prihliadal sa nezaoberal svedomito a zodpovedne rozhodnou vecou pre zisťovacie konanie, čím spôsobuje aj následné procesné komplikácie a obštrukcie v dôsledku potreby takejto rozhodnutie preskúmať v odvolacom alebo súdnom konaní.

- 6) Podľa prvej vety §29 ods.17 aktuálneho znenia „nového“ zákona č.24/2006 Z.z. o EIA „Záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania obsahuje hlavné dôvody, pre ktoré príslušný orgán rozhodol, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nebude posudzovať podľa tohto zákona s odkazom na príslušné kritériá uvedené v prílohe č. 10 tohto zákona, ako aj vlastnosti navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a opatrenia, ktorými sa má zabrániť alebo predísť významným nepriaznivým vplyvom na životné prostredie.“

Uvedená norma stanovuje obligatórne náležitosti výroku rozhodnutia zo zisťovacieho konania (je analogickým osobitným ustanovením k §47 ods.1 správneho poriadku, ktorý nahrádza pre neuplatňovanie správneho poriadku).

V rozhodnutí uvedené podmienky nie sú ani vlastnosťami projektu ale ani zmierňujúce opatrenia; ide o arbitrárne povinnosti, ktoré sú v skutočnosti len parafrázou zákonných povinností, ktoré musí navrhovateľ tak či tak splniť zo zákona.

Nenaplnila sa tak úloha zisťovacieho konania podľa §2 písm.d zákona o EIA „určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia“, nakoľko uložené podmienky smerujú k splneniu administratívnych povinností a nie k zmierňujúcim opatreniam.

- 7) Podľa §29 ods.8 aktuálneho znenia „nového“ zákona o EIA „Pri určovaní, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, sa primerane použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na písomné stanoviská doručené podľa odsekov 5 a 6.“; podľa §29 ods.6 zákona o EIA „Ak sú v lehote určenej podľa odseku 5 prvej vety doručené

stanoviská od iných subjektov ako je uvedené v odseku 5, príslušný orgán takéto nevyžiadané stanoviská zohľadní a vysporiada sa s nimi v záväznom stanovisku zo zisťovacieho konania."

Nie je zrozumiteľné a preskúmateľné, ktoré konkrétne kritériá úrad pri rozhodovaní použil a na ktoré písomné stanoviská podľa §29 ods.4 a ods.5 prihliadal, ako a prečo.

Aj v tomto ide o nepreskúmateľnosť a nezrozumiteľnosť rozhodnutia:

- *nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov ide okrem iného aj vtedy, ak sa orgán verejnej správy riadne nevysporiada so všetkými námietkami účastníkov konania, prípadne svoje rozhodnutie neodôvodní. Rozhodnutie orgánu verejnej správy je nepreskúmateľné a treba ho zrušiť aj vtedy, ak orgán verejnej správy svoje rozhodnutie neodôvodnil vôbec, hoci dôvody jeho rozhodnutia možno vyvodiť z obsahu administratívneho spisu. Skutočnosť, že rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal, nepostačuje, lebo rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania, najmä ak sa ním účastníkovi ukladá konkrétna povinnosť*
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4So226/04 zverejnený v Zbierke NS SR pod R 33/06)
- *Za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť možno podľa názoru Najvyššieho súdu SR považovať také rozhodnutie správneho orgánu, z ktorého výroku nemožno zistiť, ako vlastne správny orgán vo veci rozhodol, prípadne výrok, ktorý je vnútorne rozporný. Pod tento pojem spadajú prípady, keď sa nedá rozoznať, čo je výrok, čo odôvodnenie, kto je účastníkom konania a kto bol rozhodnutím zaviazaný. Medzi ďalšie dôvody nezrozumiteľnosti rozhodnutia správneho orgánu patrí rozpornosť výroku s odôvodnením, absencia právnych záverov vyplývajúcich z rozhodujúcich skutkových okolností, ako aj ich nejednoznačnosť. ... Nedostatok dôvodov znamená jednak absolútny nedostatok odôvodnenia, ale i to, že v rozhodnutí absentujú skutočnosti, ktoré viedli správny orgán k rozhodnutiu. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov je založená na nedostatku dôvodov skutkových zistení, o ktoré sa opierajú rozhodovacie dôvody. Za takéto vady možno považovať prípady, keď rozhodnutie je založené na skutočnostiach v konaní nezisťovaných, prípadne na dôkazoch získaných v rozpore so zákonom alebo prípady, keď nie je zrejmé, či nejaké dôkazy boli v konaní vykonané.*
(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 6Sžf/1/2009)
- *Z ustanovenia § 47 ods. 3 správneho poriadku vyplýva, že v odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol orgán verejnej správy vedený pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodoval. Podľa názoru správneho súdu zároveň argumenty a závery orgánu verejnej správy nesmú vzbudiť pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odôvodnenia musí rovnako plynúť vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Rozhodnutie, ktorého odôvodnenie nesplňa tieto náležitosti je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože nedáva dostatočné záruky, že nebolo vydané v dôsledku svojvôle. O nepreskúmateľnosť pre nezrozumiteľnosť ide vtedy, ak je rozhodnutie nejasné alebo protirečivé.*
- *Rozhodnutie orgánu verejnej správy musí byť vydané v súlade s právnymi predpismi, t.j. musí byť vydané príslušným orgánom verejnej správy, vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a obsahovať predpísané náležitosti. Náležitosti rozhodnutia sú upravené v ustanovení § 47 správneho poriadku, v zmysle ktorého musí rozhodnutie obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Pokiaľ sa rozhodnutím nevyhovuje všetkým účastníkom konania, musí byť rozhodnutie riadne odôvodnené v súlade s § 47 ods. 3 správneho poriadku, s uvedením, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol orgán verejnej správy vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.*
- *Podľa názoru správneho súdu argumenty a závery orgánu verejnej správy musia byť vyjadrené v rozhodnutí vydanom vo veci, nesmú vzbudiť pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti, z odôvodnenia musí plynúť vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami, ktoré orgán verejnej správy viedol pri hodnotení dôkazov na jednej strane a jeho právnymi závermi na strane druhej. Zároveň následne jasným a zrozumiteľným spôsobom orgán verejnej správy svojím odôvodnením dáva odpovede na tie skutkové závery, ktoré boli pre rozhodnutie rozhodujúce pri zachovaní primeranej*

miery logiky zrozumiteľnej nielen pre orgán verejnej správy, ale aj pre adresáta rozhodnutia.

Rozhodnutie, ktorého odôvodnenie nespĺňa tieto náležitosti je nepreskúmateľné, pretože nedáva dostatočné záruky, že nebolo vydané v dôsledku svojvôle.

(Rozsudok Správneho súdu Košice sp.zn. PO-2S/62/2021); poznámka: v danom prípade obsah odôvodnenia nevyplýva z §47 ods.3 správneho poriadku ale z §29 ods.12 až ods.15 zákona o EIA.

Rozhodnutie je konštruované tak, aby si čitateľ rozhodnutia domýšľal tie právne rozhodné skutočnosti ako aj vecné a právne vyhodnotenie zisteného skutkového stavu; resp. aby sa spätne dalo akože argumentovať, že „veď táto časť rozhodnutia niečo osvedčuje“ a „hentá časť rozhodnutia niečo osvedčuje“. Rozhodnutie je konštituované tak, aby sa predstierala (simulovala) činnosť podľa §29 zákona o EIA a súčasne tzv. screening podľa Smernice o EIA; plagiát a obsiahle preberanie rozsiahlych častí zámeru má vyvolať zdanie, že rozhodnutie bolo vydané na základe dôsledne vyhodnoteného skutkového stavu a za použitia kritérií zisťovacieho konania - hoci v skutočnosti ide o svojvoľné a arbitrárne rozhodnutie na základe tzv. formulárového rozhodnutia.

- 8) Podľa §29 ods.8 aktuálneho znenia „nového“ zákona o EIA „Pri určovaní, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, sa primerane použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na písomné stanoviská doručené podľa odsekov 5 a 6.“; podľa §29 ods.6 zákona o EIA „Ak sú v lehote určenej podľa odseku 5 prvej vety doručené stanoviská od iných subjektov ako je uvedené v odseku 5, príslušný orgán takéto nevyžiadané stanoviská zohľadní a vysporiada sa s nimi v záväznom stanovisku zo zisťovacieho konania.

Podľa súdneho výkladu normy citovanej normy rozhodnutím Najvyššieho správneho súdu SR č. 1Svk/41/2023 konvalidujúceho rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 11S/84/2021-365 platí:

- ak niektorý z dotknutých orgánov špecializovanej štátnej správy nenamietal voči záverom štúdie alebo odborného posudku, neznamena to bez ďalšieho, že štúdia alebo posudok netrpia nedostatkami, ktoré by mal žalovaný prehliadať, resp. ktoré by nemal právo a zároveň povinnosť podriaďiť voľnému hodnoteniu dôkazov
- kompletná zbierka súhlasných vyjadrení dotknutých orgánov ešte neznamena automatický právny nárok žiadateľa na to, aby sa navrhovaná činnosť neposudzovala podľa zákona EIA. Takéto vnímanie by odsúvalo prvostupňový orgán a žalovaného do pozícií štatistov, ktorých úlohou by bolo v zisťovacom konaní len zozbierať stanoviská oslovených a dotknutých orgánov a subjektov a oznámiť výsledok, kto je za a kto proti a podľa toho vydať rozhodnutie podľa § 29 ods. 2 a 11 zákona EIA. Správny orgán musí pri rozhodovaní vychádzať z úplného a presného poznania veci
- To znamená, že aj v prípade, že všetky písomné stanoviská podľa § 23 ods. 4 zákona EIA v znení účinnom v rozhodnej dobe boli súhlasné, nevznikla žalovanému povinnosť rozhodnúť v tom zmysle, že sťažovateľom navrhovaná činnosť nebude predmetom posudzovania podľa zákona EIA. Aj kasačný súd zdôrazňuje, že príslušný orgán bol povinný s odkazom na §32 ods.1 správneho poriadku presne a úplne zistiť skutočný stav veci, pričom je zrejmé, že vzhľadom na kritériá vymedzené v prílohe č. 10 zákona EIA a doručené písomné stanoviská bol povinný posudzovať vec komplexne. Presne takéto komplexné posúdenie veci vyplýva aj z rozhodnutia žalovaného, ktorý svoju správnu úvahu o potrebe posúdenia navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvov na životné prostredie podľa zákona EIA aj náležite odôvodnil.

Úrad vo vzťahu k vplyvu stanovísk na rozhodnutie uvádza:

K zámeru navrhovanej činnosti bolo v zákonom stanovenej lehote doručených celkovo 6 stanovísk, v ktorých žiaden z dotknutých orgánov nepožadoval posudzovanie navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov. Stanoviská od dotknutých orgánov Okresného úradu Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva, Okresného úradu Detva, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia a od dotknutej obce Stozok boli súhlasné a bez pripomienok.

Úrad nesprávne interpretoval stanoviská ako súhlasné; nikde z ich obsahu nevyplýva, že by nepožadovali ďalšie posudzovanie, ale uvádzali oblasti, ktorým sa mal úrad posudzovania vplyvov na životné prostredie vecne a odborne venovať, vykonať ďalšie skutkové zisťovanie (postupom podľa §29 ods.6 a ods.8) tak, aby odborná diskusia úradu, dotknutých orgánov, dotknutej obce a navrhovateľa objasnila okruhy tém, ktoré z doručených stanovísk vyplývajú ako skutočnosti, ktoré sú významné pre rozhodnutie

vo veci.

Namiesto toho príslušný úrad posudzovania vplyvov na životné prostredie automaticky a mechanicky prebral niektoré stanoviská dotknutých úradov ako podmienky rozhodnutia; tým konal v rozpore so skutkočným obsahom normy podľa §29 ods.7 zákona o EIA tak ako ho systematicky vykladá súdna moc.

Rozhodnutie je konštituované tak, aby sa predstierala (simulovala) činnosť podľa §29 zákona o EIA a súčasne tzv. screening podľa Smernice o EIA hoci v skutočnosti ide o svojvoľné a arbitrárne rozhodnutie na základe tzv. formulárového rozhodnutia, kedy sa len predstieralo, že doručené rozhodnutia majú vplyv na rozhodnutie hoci v skutočnosti ide o tzv. formulárové rozhodnutie.

- 9) Podľa čl.6 ods.6 písm.a a písm.c Aarhuského dohovoru „Každá Strana požiadala príslušné orgány verejnej moci, aby na účely preskúmania poskytli zainteresovanej verejnosti na základe žiadosti, ak to vyžaduje vnútroštátne právo, bezplatne a ihneď, ako je to možné, prístup ku všetkým informáciám týkajúcim sa rozhodovacieho procesu uvedeného v tomto článku, ktoré sú dostupné počas účasti verejnosti, a to bez ovplyvnenia práva Strany na odmietnutie zverejnenia určitej informácie podľa článku 4 ods. 3 a 4. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 4, budú príslušné informácie obsahovať aspoň
- a) popis miesta činnosti a fyzikálnu a technickú charakteristiku navrhovanej činnosti vrátane odhadu očakávaných rezíduí a emisií;
 - b) popis významných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie;
 - c) popis uvažovaných opatrení na prevenciu a/alebo zmiernenie vplyvov vrátane vypúšťaných emisií;
 - d) netechnické zhrnutie vyššie uvedeného;
 - e) náčrt hlavných možností riešenia vypracovaných žiadateľom a
 - f) hlavné správy a odporúčania, ktoré boli v súlade s vnútroštátnym právom postúpené orgánu verejnej moci v čase, keď má byť zainteresovaná verejnosť informovaná v súlade s odsekom 2.“

Podľa §12 zákona č.17/1992 Zb. o životnom prostredí „(1) Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určia v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. (2) Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“

Zámer ale ani rozhodnutie zo zisťovacieho konania neobsahujú kvantitatívno-kvalitatívnu analýzu rezíduí a emisií podľa čl.6 ods.6 písm.a a písm.c Aarhuského dohovoru či podľa §12 zákona o životnom prostredí a tak sa ani nezisťovala prípustnosť projektu podľa §11 zákona o životnom prostredí. Rozhodnutie je tak založené na nedostatku skutkového zisťovania (nedostatok kvantitatívnych parametrov rezíduí a emisií) a následne nesprávneho vecného vybavenia (absencia vyhodnotenia vplyvu týchto rezíduí a emisií).

Analýza projektu na základe rozhodnutia zo zisťovacieho konania a jeho nedostatky

10) Slabé stránky projektu

- Silná závislosť na zvýšených investíciách do infraštruktúry (ČOV, vodné zdroje, komunikácie). Realizácia etáp závisí na týchto externých krokoch — riziko, že sa etapy zablokujú.
- Krátkodobé merania hydrogeologického stavu — hydrogeologický posudok uvádza pomerne obmedzené, krátkodobé merania a predpoklady (predpokladaná výdatnosť 0,7–1,3 l/s). To je nieisté bez dlhodobého monitoringu.
- Hodnotenie vplyvov na faunu/flóru je povrchné — zámer konstatuje, že na území sa „nevyskytujú vzácne biotopy“ a vplyv je „zanedbateľný“, ale popis v dokumente nespomína sezónne alebo cielecne cielené terénne šetrenia (napr. jarné/hniezdne inventúry). To znižuje spoľahlivosť záverov o biodiverzite.
- Dopravné riziká stále prítomné — dokument síce obsahuje dopravné posúdenia, no lokalita má blízku zástavbu (10 m od hranice) — je tu riziko, že modely podcenili špičkové dopravné a hlukové situácie.

11) Metodologické slabosti zámeru čo spochybňuje spoľahlivosť hodnotenia vplyvov

- Krátkodobosť a obmedzenosť hydrogeologických meraní — posudok uvádza výsledky z niekoľkých meraní, avšak odporúča dlhodobý monitoring; závery o výdatnosti prameňov vychádzajú z obmedzených dát — metodologicky to nie je dostatočné pre permanentné rozhodnutia (etapizácia 12–16 rokov).
- Neúplné sezónne biologické monitorovanie — hodnotenie fauny/flóry tvrdí „žiadne vzácne biotopy“, ale neuvádza systematické sezónne prieskumy (všetne hniezdnych období vtáctva, migrácií, inventarizácie bezstavovcov). To oslabuje tvrdenie o zanedbateľnom vplyve.
- Potenciálne podhodnotenie kumulatívnych vplyvov — dokument konštatuje, že kumulatívne vplyvy budú „malé“, no neukazuje robustné scenáre (napr. súbežná výstavba iných projektov, klimatické extrémny), ktoré by zhoršili záťaž dopravy/odtokov/ČOV.
- Závislosť na predpokladoch a budúcich investíciách — hlavné environmentálne závery sú často podmienené tým, že investor zrealizuje investície do zdrojov (revitalizácia prameňov, rozšírenie ČOV). Dokument metodologicky nepripisuje dostatočnú váhu tomu, ak sa tieto opatrenia nerealizujú včas.

12) Dokument sám upozorňuje, že ak celkové odoberané množstvo podzemnej vody presiahne 1 250 m³ mesačne alebo 15 000 m³ ročne, je potrebné vypracovanie záverečnej správy a schválenie ministerstvom (podľa vodného zákona). Ak investor začne čerpať bez tohto kroku, bude to porušenie vodného zákona.

Nie je zjavné, prečo napriek tomuto riziku prekročenia uvedených prahových hodnôt úrad nenariadil ďalšie posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

ZDS týmto žiada Okresný úrad Banská Bystrica, aby odvolaním napadnuté rozhodnutie v zmysle §30 ods.9 písm.b zákona o EIA zrušil a vrátil na nové konanie.

ZDS je občianskou odbornou inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustálemu zlepšovaniu a formou presadzovania environmentálneho práva. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje a pri tom presadzuje európske stratégie obnovy prirodzenej biodiverzity v súlade s vnútroštátnou implantáciou strategickými plánmi (Národná stratégia ochrany biodiverzity, Národný program znižovania emisií Slovenskej republiky, Sociálno-klimatický plán) ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach

(<https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89>), kde je iniciátorom odbornej práce orgánov verejnej moci ale aj neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasť európskej zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk) a tak svojou súkromno-právnou iniciatívou prispieť k napĺňaniu ústavnej hodnoty environmentálne a sociálne zodpovedného hospodárstva a prispieť tak ku konkurencii schopnosti Slovenska a Európskej únie vo Svete (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/competitiveness-compass/>).

- **Zásady Integrity konania ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/>
- **Environmentálne princípy činnosti ZDS:** <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/>

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.enviroportal.org

www.climaterealityproject.com